

nici Prešernove smrti je v reviji Slovanský přehled izšel njegov članek Pesniško delo Franceta Prešerna. V svojem Slovarju slovenskih pisateljev, ki je kot skripta filozofske fakultete izšel pri univerzi v Brnu leta 1967, in v visokošolskem učbeniku Slovenska literatura I, izšlem v Brnu leta 1974 (z letnico 1975), je predstavil vsebino in pomen Prešernovega dela v razvojnih odvisnostih. V Kudělkovih člankih, izhajajočih v našem tisku, se Prešernovo ime navaja takrat, kadar slovensko književnost postavlja med ustvarjalne dosežke v okviru evropske literature. Skupaj s prevajalcem Prešerna in ljubitelji njegove umetnosti na Češkem smo lepega prevoda veseli tudi Slovenci.

Albina Lipovec

Filozofska fakulteta v Ljubljani

SLOVENE STUDIES

V Združenih državah je leta 1979 začela izhajati znanstvena revija Slovene Studies kot glasilo Društva za slovenske študije (Society for Slovene Studies). Revija je nadaljevanje prejšnje serije zbornikov (izšli so trije) Papers in Slovene Studies, o katerih je Slavistična revija že poročala (XXVII, 1979, 296—298). Izhaja pod okriljem Inštituta za Vzhodno centralno Evropo pri Kolumbijski univerzi v New Yorku. Letno izideta dva zvezka.

Revija naj bi prinašala samostojne znanstvene razprave s področja slovenskega jezika, literature in kulture, seznanjala ameriške znanstvenike s pomembnejšimi publikacijami, ki izidejo v Sloveniji (monografije in znanstvene revije), ter poročala o znanstvenih simpozijih s področja slovenistike, organiziranih v Ameriki.

Prva številka prinaša tri razprave. R. L. Lenček (O možnostih poezije malega naroda) ugotavlja, da slovenska poezija v bistvu nima manjših možnosti za mednarodno uveljavitev kot poezija drugih slovanskih narodov, npr. Poljakov. Ločiti moramo med regionalizmom, ki je lahko zanimiv, in provincializmom, ki pomeni duševno zaprtost, proti kateri sta se borila že Prešeren in Čop. Poezija kakega naroda je organska celota in pesnik ima svoj pomen kot predstavnik te celote. — J. Paternost (Sociolingvistični aspekti slovenščine, govorjene v Ameriki) poudarja, da je ameriška slovenščina posebna varianta slovenščine, ki se razvija ob stiku z ameriško angleščino in ima svoje značilnosti v izgovoru, izboru besed in skladnji. Razprava govori obširneje tudi o slovenskih priimkih v Ameriki. — Peter Morrin (Nekaj pripomb k novejšim raziskavam o Ažbetu) opozarja na novejšje študije o pomembnih slikarjih, predvsem Rusih, ki so izšli iz Ažbetove šole v Münchnu (Vassilij Kandinski, Igor' Grabar', Mstislav Dobuzinski, ameriški slikar Hans Hofmann iz New Yorka). Te študije so izšle v Ameriki in v Sovjetski zvezi. Ob njih dobiva Ažbetova šola vse večji pomen, s tem pa tudi slovenski impresionizem nove mednarodne razsežnosti v zgodovini evropskega slikarstva.

V drugi številki Herbert Galton (Nekaj posebnosti glagolskega aspekta v slovenščini) razpravlja o rabi dovršnih glagolov v sedanjiku za oznako sedanjosti, pojav, ki ga je Skravec imenoval praesens effectivum. Ta pojav sicer tudi pri drugih slovanskih jezikih ni povsem neznan, značilen pa je za sloven-

ščino, kjer se da zasledovati nazaj prav do Brižinskih spomenikov. Avtor opozarja še na druge rabe dovršnih glagolov v sedanjiku, npr. pri historičnem prezentu. — Eric Hamp (Prispevek k zgodovini slovanskih jezikov) opozarja na Bezlajevo etimologijo slovenske besede *bajalica* (*badjalica) ter na pomen, ki ga ima ta etimologija za utrditev naše vednosti o korenu *ad-'iskati'.

O zelo živahnem delu ameriških slovenistov pričajo znanstveni simpoziji, o katerih govorita obe številki. Tak simpozij je bil od 4. do 6. maja 1979 v Minneapolisu, z dvema referatoma; od 15. do 15. oktobra 1978 v Columbusu, Ohio, s šestimi referati, in od 10. do 13. oktobra 1979 v New Havenu (Yale University) s 15 referati. Referenti so bili skoraj sami univerzitetni profesorji, mnogi so ameriški Slovenci, vendar je med referenti tudi veliko znanstvenikov angleško-ameriškega porekla. Revija poroča tudi o simpoziju, posvečenem Janu Baudouinu de Courtenayju, ki je bil od 23. do 24. septembra 1979 v Ravnici (Prato di Resia) v Rezijanski dolini.

Janez Stanonik

Filozofska fakulteta v Ljubljani

KOLOKVIJ O AUGUSTU LESKIENU V LEIPZIGU

Slavisti na univerzi Karla Marxa v Leipzigu so 24. aprila letos pripravili kolokvij o znanstvenem delu Augusta Leskienu z namenom, da naredijo »prvi korak k obsežnejšemu vrednotenju življenja in dela tega velikega učenjaka«. Prireditve naj bi pripomogla tudi »gojenju naprednih znanstvenih tradicij na področju jezikoslovja, predvsem na univerzi v Leipzigu«.

Uvodni referat E. Eichlerja je podal Leskienovo življenje in delo ter odmevnost njegovih raziskav v kasnejši in današnji slavistiki. Leskien, rojen 1840 v Kielu, je bil sin priseljenega mizarja iz vzhodne Prusije ter je, po Eichlerju, začetnik prave nemške slavistike. S svojo dosledno in napredno znanstveno mislijo je odločilno posegel v razvoj te znanosti na Nemškem in tudi drugod. Kot filolog je bil Leskien resnično velik. Njegova naprednost v ideološkem pomenu besede pa je vprašljiva, posebno še njegov odnos do slovanstva; o tem referat Leskien und die Sorabistik H. Schuster-Sewca, predstojnika leipziškega instituta za sorabistiko.

Čeprav je bila katedra za slovansko jezikoslovje v Leipzigu ustanovljena šele leta 1870 in Leskien prvi, ki je sédel na ta stol, ima proučevanje slovanskih jezikov na tej univerzi vendarle nekoliko daljšo tradicijo. Že leta 1716 je tu začel delovati lužiškosrbski pridigarjski seminar, 1843. pa je na filozofski fakulteti začel z delom Lužiški Srb Jan Pětr Jordan (1818—1891) kot lektor za slovansko jezikoslovje. Jordan je tudi ustanovitelj *Jahrbücher für slawische Literatur, Kunst und Wissenschaft* (1845), prvega znanstvenega slavističnega časopisa na nemških tleh. Zaradi nasprotovanj s strani nemštva je Jordan svoje znanstveno delo moral nadaljevati v Pragi in na Dunaju.

Za slavistiko so v Leipzigu boljši časi nastopili šele, ko je l. 1869 lužiškosrbski pridigar Imiš (Immisch) pri takratnem ministertvu za šolstvo kraljevine Saške vložil prošnjo za ustanovitev katedre za slovansko primerjalno jezikoslovje s posebnim ozirom na lužiško srbsščino (»wendisch«). Katedro so 1870. res